

Důležité informace pro obce zasažené povodní

19.9.2024 - | Sdružení místních samospráv ČR

1, VOLBY

Přestože jsou volby to poslední, co by starostové v povodněmi postižených obcích chtěli řešit, tak právě volbami začínáme, z důvodu aktuálnosti.

Otázka voleb bohužel v tuto chvíli není otázkou praktickou nebo morální, ale otázkou legislativní. K průběhu voleb jsme všichni nuceni přistupovat tak, jak nám zákon káže a vzhledem k faktu, že není možné volby odložit, neboť k tomu není důvod, se kterým by zákon počítal, jsme schopni v tuto chvíli řešit jen otázku - **JAK? Jak volby budou probíhat.**

Díky naší znalosti území a manažerům, které v každém kraji máme, jsme součástí pracovní skupiny, která se organizováním voleb na MV zabývá. Každý den se scházíme a každý den řešíme posuny v jednotlivých krajích a možnosti, které obce i hasiči mají.

Zástupci Ministerstva vnitra komunikují s obcemi po své linii, připravují metodiku i náhradní řešení, nicméně s některými oblastmi se není možné spojit. Pro případné dotazy proto ministerstvo zřídilo telefonní linku určenou pro potřeby volebních orgánů (vedení obce, zástupce obecního úřadu) v obcích zasažených povodní: **974 817 360**

Informační linka je dostupná:

od úterý až do čtvrtka (17. až 19. 9.) od 9 do 19 hodin

v pátek (20. 9.) od 8 do 22,30 hodin

v sobotu (21. 9.) od 8 do 17 hodin

2, PRAKTICKÉ INFORMACE - LIKVIDACE NÁSLEDKŮ

Pro tyto účely doporučujeme web Asistenční centrum pomoci Hasičského záchranného sboru ČR https://vr.tvhasici.online/POVODEN_2024/

Na něm najdete informace nejen o likvidaci následků, ale také aktuální meteorologickou pomoc, kontakty na neziskové organizace a psychosociální pomoc, stejně jako záběry z hasičských dronů a mapy.

Základní informace o tom, co dělat po poté, co voda opadne, naleznete v záložce PO POVODNI. Stenograficky:

- před návratem do budov je vhodné je zajistit posudek nemovitosti statikem, zda není budova nebezpečná, důkladně také zdokumentujte škody, bude se vám to hodit pro pojišťovnu
- čerpání vody ze zatopených částí nechte na hasičích
- používejte rukavice a roušky, pevnou nepromokavou, co nevyhodíte, omyjte Savem

- výskyt uhynulých zvířat hlase na územně příslušnou Krajskou hygienickou stanici, ta vám také poradí s obnovou studně či jiného pitného zdroje (odčerpání znečištění, chemické ošetření, laboratorní výsledky)

- odpad soustředte na jedno místo

- vysoušeče pro obce zajišťuje HZS ČR, fyzické osoby si je mohou půjčit od NO jako je Adra, Charita apod. Za poplatek většinou vysoušeče poskytují i stavební firmy.

3, ZDRAVOTNÍ RIZIKA

Zdravotním rizikům během povodní se věnuje Ministerstvo zdravotnictví, které vydalo letáky pro obce s doporučeními pro obyvatele. Kromě výše zmíněného je třeba připomenout riziko kontaminace vody, tedy je doporučeno pít jen balenou vodu. Také se doporučuje zvýšená hygiena, především mytí rukou. Kontaminované potraviny by neměly být konzumovány a o více by se měl sledovat zdravotní stav, a to nejen občanů, ale i zvířat, především domácích mazlíčků.

Více informací včetně infografiky naleznete zde:

<https://mzd.gov.cz/jak-behem-povodni-postupovat-pro-ochranu-zdravi/>

4, JAK NAKLÁDAT S ODPADY

Metodiku, jak nakládat s odpady po povodních nalezne v odkazu, nicméně zde jsou nejdůležitější informace:

- Odpovědnost za odstranění odpadů od občanů v důsledku živelné pohromy má místně příslušná obec, která postupuje v souladu s pokyny orgánů krizového řízení.

- Soustředování a odvoz odpadů během povodní organizují orgány krizového řízení příslušného území. Je třeba určit místo, kam budou zavezeny např. velkoobjemové kontejnery a o něm informovat.

- Povodňový odpad při manipulaci považujeme za potenciálně nebezpečný z hlediska infekčnosti, a proto je nutno používat patřičné ochranné pomůcky, nejíst, nepít a nekouřit. Z tohoto důvodu by neměly být dočasné mezideponie odpadů umístěny v blízkosti bydlišť občanů, sportovišť atd. Ke snížení rizika je možno povodňové odpady prosypávat vápnem.

- Pokud je to možné, je dobré třídít povodňový odpad, alespoň na kovy, dřevo, nebezpečný odpad např. chemikálie, barvy, oleje, elektroodpady, lednice atd. Vytríděné odpady mohou být zařazeny pod patřičné druhy odpadů dle Katalogu odpadů a do kategorie dle jejich vlastností. Poté jsou odpady předávány k odstranění oprávněné osobě dle zákona o odpadech.

- Odpad po povodních může být kontaminován ropnými nebo jinými nebezpečnými látkami, a proto je následně zařazen jako odpad kategorie nebezpečný. V případě podezření na kontaminaci v důsledku blízkosti možných zdrojů kontaminace, musí být učiněna opatření ke zjištění rozsahu a závažnosti kontaminace, toto provádí stejně jako následné odstranění osoba oprávněná k nakládání s odpady dle zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech, tj. odpadářská firma.

- Uhynulá zvířata a potraviny živočišného původu je nutno odstranit v asanačním ústavu. Manipulaci s kadávery musí provádět odborné firmy, popřípadě armáda nebo hasiči. Svoz provádí sanační podniky nebo odborné firmy.

V případě nálezu sudů nebo kontejnerů s podezřelým neznámým obsahem je nutno kontaktovat IZS.

Více v příloze zde:

<https://szu.cz/wp-content/uploads/2024/09/Nakladani-s-odpady-po-povodnich.pdf>

5, POVODNĚ A ŠKOLY

Veškeré informace týkající se doporučení MŠMT naleznete na tomto odkazu:

<https://www.edu.cz/pro-vedeni-skoly/bezpecnost-ve-skolach/postup-v-pripade-krizovych-situaci/>

S ohledem na délku trvání nápravy škod po povodních u škol, tam kde nebude možné obnovit výuku ani díky odlišné organizaci – např. výukou v jiné části školy a nebude stačit 5 dní ředitelského volna, bude pravděpodobně třeba přejít na distanční výuku.

Pro pomoc, jak nastalou situaci řešit je možné se ozvat přímo MŠMT na tel číslech +420:

602417844, 234811508, 234811343, 234811304 a na emailu: **stredniclanek@msmt.cz**

6, INFO PRO ZEMĚDĚLCE - ODVOZ MLÉKA apod.

Pokud vaši zemědělci potřebují urgentní pomoc, lze kontaktovat regionální pracoviště SZIF. Více zde:

<https://mze.gov.cz/public/portal/mze/tiskovy-servis/tiskove-zpravy/nalehava-vyzva-pro-zemedelce-postizene-povodnimi-pokud-potrebuje-urgentni-pomoc-kontaktujte-regionalni-pracoviste-szif>

7, POŠTA A DORUČOVÁNÍ ZÁSILEK

Veškeré informace na jednom místě naleznete na facebookovém příspěvku Balíkovny, zde:

<https://www.facebook.com/balikovna/posts/pfbid0mqwSsjHLCKU4SWeymWXvWD9pKxVMV5pQQuM MzyNQA83XokQNppwzSmjf1f5DKoDol>

Pro ty, kteří nemají facebook shrnujeme, že

- byla prodloužena doba pro balíkové zásilky ze 7 na 14 dnů, plošně. Prodlouženy jsou i doby pro zásilky, které by se měly vracet, o 7 dnů.

- nepoškozené balíky ze zasažených Balíkoven se přesouvají na jiné Balíkovny, opět s prodloužením na 14 dnů

8, PROMINUTÍ MÍSTNÍCH POPLATKŮ a DAŇOVÝCH SANKCÍ

Informace k možnosti prominutí místních poplatků se vzorem naleznete zde:

<https://www.mfcr.cz/cs/dane-a-ucetnictvi/dane/mistni-spravni-a-soudni-poplatky/aktualni-informace/2024/informace-pro-regiony-ceske-republiky-postizene-zi-57091>

Odkaz na sdělení Finanční správy o **prominutí daňových sankcí vzniklých v důsledku povodní** -

<https://www.financnisprava.cz/cs/financni-sprava/novinky/novinky-2024/sdeleni-financni-spravy-cr-v-ramci-aktualni-povodnove-situace>

9, DOTAČNÍ TITUL NA OBNOVU OBECNÍHO MAJETKU

Obnova obecního a krajského majetku po živelních pohromách v roce 2024 – dotační titul č. 2.

Program je otevřený pro příjem žádostí na řešení poškozeného a zničeného majetku samospráv v důsledku aktuálních povodní.

Finanční prostředky mohou obce a kraje získat například na obnovu poškozených cest nebo veřejných budov.

Původní alokaci výzvy 200 milionů Kč MMR navýšilo na 800 milionů Kč. Termín ukončení příjmu žádostí o dotaci je 30. 9. 2025. Limit na jednu podanou žádost je 20 mil. Kč.

Více zde:

[https://www.mmr.gov.cz/cs/narodni-dotace/podpora-a-rozvoj-regionu/obnova-obecniho-a-krajskeho-majetku-po-zivelni-\(5\)](https://www.mmr.gov.cz/cs/narodni-dotace/podpora-a-rozvoj-regionu/obnova-obecniho-a-krajskeho-majetku-po-zivelni-(5))

Níže naleznete kontakty na pobočky Centra pro regionální rozvoj - v každém krajském městě má centrum konzultanta, který poskytne aktuální informace k čerpání finanční podpory z programu Živel. Dále také zodpoví případné otázky, které se v této souvislosti mohou objevit. Program Živel je určen na obnovení majetku obcí a krajů zasažených povodněmi.

<https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/povodne-2024/kontakty-na-pobocky-centra-pro-regionalni-rozvoj>

10, VÝJIMKA ZE STAVEBNÍHO ŘÍZENÍ

Informace naleznete zde:

<https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/povodne-2024/vyjimky-ze-stavebniho-zakona-pri-povodnich>

11, VEŘEJNÉ ZAKÁZKY PŘI MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

Informace naleznete zde:

<https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/povodne-2024/verejne-zakazky-pri-mimoradne-udalosti>

12, DARY A SBÍRKY

Ministerstvo vnitra vydalo informační materiál k problematice poskytování darů osobám postiženým povodněmi. Pomoc konkrétním osobám nebo obcím lze realizovat buď:

- prostřednictvím prostého daru

- nebo v rámci veřejné sbírky.

Ministerstvo upozorňuje, že vybírání peněžních prostředků právnickou osobou (včetně obce) od předem neurčeného okruhu přispěvatelů s cílem jejich následného rozdělení osobám zasaženým povodněmi **se může konat pouze v rámci veřejné sbírky podle příslušného zákona.**

V době trvání mimořádné události (mezi které patří i povodně a následné likvidační práce) zákon o obcích umožňuje svolání zasedání zastupitelstva, na němž se budou projednávat záležitosti týkající se mimořádné události, 2 dny před jeho konáním. Zároveň je v této době starosta obce oprávněn rozhodovat ve zbytkové kompetenci rady obce podle § 102 odst. 3 zákona o obcích i v těch obcích, kde je rada obce ustavena.

Do zbytkové pravomoci rady obce spadá mj. rozhodování poskytování darů do 100000 Kč jedné osobě v rámci kalendářního roku. O poskytnutí vyššího daru musí rozhodnout zastupitelstvo obce.

Více v příloze.

10, VÝJIMKA ZE STAVEBNÍHO ŘÍZENÍ

V případě demolice, terénních úprav či obnovy staveb počítá nový stavební zákon se zjednodušením postupů, a to ve všech místech, kde se prohnala povodeň (či jiná živelní pohroma aj. mimořádná událost).

Tato mimořádná ustanovení neplatí pouze pro území, kde je vyhlášen stav nebezpečí, ale všude, kde nastala tzv. „mimořádná situace“.

Stavebník (vlastník stavby) je povinen:

- předem obnovu stavby oznámit stavebnímu úřadu, a to do 6 měsíců ode dne, kdy došlo ke zničení

nebo poškození stavby nebo terénní úpravy. Oznámení může učinit písemně, ústně do protokolu nebo v elektronické podobě. Podrobnosti k postupu jak stavebních úřadů, tak majitelů nemovitostí najdete v metodice MMR Výjimky ze stavebního zákona při povodních.

Informace naleznete zde:

<https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/povodne-2024/vyjimky-ze-stavebniho-zakona-pri-povodnich>

Metodiku - výjimky ze stavebního zákona a zásadní dokumenty a formuláře naleznete zde:

<https://mmr.gov.cz/cs/ministerstvo/povodne-2024/vyjimky-ze-stavebniho-zakona-pri-povodnich>

Doplnit do 9

Č. 9

IROP - Závazné stanovisko č. 50 pro IROP 2014-2020 a č. 24 pro IROP 2021-2027 k povodňové situaci

Účinnost závazného stanoviska pro IROP 2014-2020 i 2021-2027 je stanovena k 18. 9. 2024, chtěli bychom však žadatele/příjemce ubezpečit, že je formulováno tak, aby bylo možné jej aplikovat již od počátku opatření souvisejících s povodňovým stavem.

Více včetně metodického doporučení naleznete zde:

https://irop.gov.cz/cs/ostatni/web/novinky/zs-50-irop14%E2%80%9320-zs-24-irop21-27_povodne

13, SOCIÁLNÍ POMOC

Ministerstvo upozorňuje, že lidé zasaženi povodněmi mají nárok na mimořádnou okamžitou pomoc (MOP), která je jednorázová a nevratná. Domácnost může získat až 72 900 Kč, které jsou určené pro úhradu základních životních potřeb (jídlo, ošacení, hygiena), dezinfekčních prostředků a ochranných pomůcek pro odstranění povodňových škod.

O dávku lze žádat na kterémkoliv kontaktním pracovišti ÚP ČR nebo prostřednictvím mobilních týmů ÚP ČR, případně online prostřednictvím identity občana, datové schránky, e-mailem nebo poštou.

Více na webových stránkách www.uradprace.cz, bezplatné telefonní lince **+420 800 779 900**

Tyto informace lze umístit do vývěsky, hlásit rozhlasem, pokud je to možné, či sdílet na sociálních sítích, viz přílohy. MPSV nahrálo pro tyto účely i zvukový záznam se sdělením.

Na základě pokynu předsedkyně SMS ČR Elišky Olšákové podklad zpracovalo Legislativní oddělení SMS ČR, za správnost: Mgr. Jindra Tužilová

<https://www.smscr.cz/povodne-2024/legislativa/dulezite-informace-pro-obce-zasazene-povodni-3952cs.html>